Projekta
Nodokļu pakalpojumu automatizācija

Detalizētais projekta apraksts

Valsts ieņēmumu dienests

Satura rādītājs

Satura rādītājs 2
Projekta apraksts (kopsavilkums) 3
Termini un saīsinājumi 4
1. Problēmas apraksts 8
2. Projekta mērķi un sasniedzamie rezultāti 8
2.1. Projekta rezultāta rādītāji 8
2.2. Rezultāta rādītāju sasniegšanas pasākumi 9
2.3. Projekta rezultāta vīzija 10
3. Risinājuma apraksts 10
3.1. Publiskās pārvaldes procesi, pakalpojumi un to normatīvais regulējums 11
3.2. Dati 14
3.3. Programmatūra 16
3.4. Infrastruktūra 18
3.5. Mijiedarbība ar pašvaldībām un sadarbspēja ar Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Komisijas institūcijām 20
4. Projekta ieguldījums SAM rezultātu rādītājos un projekta sociālekonomiskā indikatīvā lietderība 21
4.1. Ieguldījums SAM rezultāta rādītāju sasniegšanā 21
4.2. Sociālekonomiskais indikatīvais lietderīgums 21
5. Projekta darbības, laika plāns un izmaksas 23
5.1. Projekta darbību īstenošanas laika grafiks 23
5.2. Projekta izmaksu sadalījums 23
6. Projekta organizācija un pārvaldība 25
7. Projekta ierosināšana un kontaktpersonas 26

Projekta apraksts (kopsavilkums)

Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk - VID) projekta "Nodokļu pakalpojumu automatizācija" mērķis ir samazināt administratīvo slogu uzņēmējdarbībai un paaugstināt Latvijas komersantu konkurētspēju Eiropas Savienības kopējā tirgū, kā arī paātrināt ar nodokļu nomaksu un atmaksu saistīto VID pakalpojumu sniegšanu. Projekta īstenošanas rezultātā paredzēts sniegt ātrāku atbalstu un apgrozāmo līdzekļu apriti uzņēmējdarbībā un mājsaimniecībās, veicinot ārkārtējās situācijas (Covid-19) radīto seku mazināšanu.

Projekta mērķi:

Projektam "Nodokļu pakalpojumu automatizācija" ir izvirzīti šādi mērķi:

M1: Sniegt atbalstu ārkārtas stāvokļa (Covid-19) radīto seku mazināšanai:
- efektivizējot atbalsta instrumentus uzņēmējiem;
- uzlabojot apgrozāmo līdzekļu apriti.

M2: Pilnveidot VID pamatdarbības procesu automatizāciju.

M3: Izveidot proaktīvu VID e-pakalpojumu.

M4: Uzlabot VID datu pieejamību un atkalizmantojamību.

Darbības projekta mērķu sasniegšanai:

Projekta mērķu sasniegšanai nepieciešams:

- izstrādāt VID IS uz mūsdienu informācijas tehnoloģijām balstītu efektīvas nodokļu samaksas termiņa pagarināšanas un nodokļu atmaksas funkcionalitāti, tādejādi sniedzot ātrāku atbalstu un nodrošinot ātrāku apgrozāmo līdzekļu apriti uzņēmējdarbībā un mājsaimniecībās, tā veicinot ārkārtas stāvokļa (Covid-19) radīto seku mazināšanu;
- pilnveidot VID nodokļu administrēšanas un pakalpojumu sniegšanas procesus;
- pilnveidot VID pārvaldīto deponēto naudas līdzekļu administrēšanu;
- publicēt VID datu kopas atkalizmantojamu datu formātos.

Projekta rezultāta rādītāji:

	Rezultāta rādītājs	**Mēr-vienība**	**Sākot-nējā vērtība**	**Sasniedzamā vērtība 2 gadus pēc projekta beigām**	**Sasniedzamā vērtība 3 gadus pēc projekta beigām**
1.	Automātiskās atmaksas rezultātā apgrozāmo finanšu līdzekļu palielinājums apritē	EUR	0	862 500	862 500
2.	NM laiks GID aizpildīšanai un iesniegšanai, realizējot IIN pārmaksas automātisko atmaksu.	Minūtes	4	0	0
3.	Automātiski izveidotas deklarācijas	Skaits	0	11 500	11 500
4.	Vidējais laiks PVN taksācijas perioda deklarācijas apstrādei un kvalitātes pārbaude vienam gadījumam	Minūtes	81	50	50

	Rezultāta rādītājs	Mēr-vienība	Sākot-nējā vērtība	Sasniedzamā vērtība 2 gadus pēc projekta beigām	Sasniedzamā vērtība 3 gadus pēc projekta beigām
5.	Datu kopas publicēšana atkalizmantojamo datu formātos	Skaits	0	12	12

Projekta iznākuma rādītāji:

	Iznākuma rādītājs	Mērvienība	Sasniedzamā vērtība projekta beigās
1.	Pilnveidoti darbības procesi	skaits	7
2.	Pilnveidoti e-pakalpojumi	skaits	6
3.	Izveidotas datu kopas publicēšanai atkalizmantojamo datu formātos	skaits	12
4.	Izveidots proaktīvais pakalpojums (GID automātiskā atmaksa)	skaits	1
5.	Modernizētas datu kopas	skaits	4

Atbilstoši projektā plānotajām izmaksām informācijas sistēmas izstrādes izmaksas ir 2 700 000 EUR. Pēc projekta īstenošanas ikgadējās uzturēšanas izmaksas tiek plānotas 10 % apmērā no izstrādes izmaksām un ir 270 000 EUR. Kopā izstrādes un 15 gadu laikā uzturēšanas izmaksas ir 5 940 000 EUR.

Saistība ar iepriekšējā plānošanas perioda projektiem, projekta lietderība un ieguldījums SAM rezultāta rādītājos:

Sociālekonomiskais ieguvums	Ekvivalents naudas izteiksmē	Aprēķins
Finanšu ieguvums NM	862 500 EUR gadā	Automātisko pārmaksāto IIN atmaksu skaits (S) – 11 500 iesniegumu/ gadā; Vidējais pārmaksātais IIN (N) – 75 EUR. S x N = 11 500 x 75

Ņemot vērā, ka ekonomiskais ieguvums paredzams ar 2023.gadu, kopējā ieguvuma aprēķinos tika izmantota reālā sociālā diskonta likme 5% (http://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/ppp/tiesibu_akti/makroekonomiskie_pienemumi_un_prognozes/, publicēts 15.07.2020.).

Kopējais sociālekonomiskais ieguvums no projekta realizācijas (finanšu ieguvums) 2023.gadā veidos 862 500 EUR gadā, bet projekta dzīvescikla laikā – 11 212 500 EUR (diskontēti 7 716 149 EUR), kas pārsniedz projekta īstenošanas un uzturēšanas izmaksas 5 940 000 EUR (diskontēti 4 900 815 EUR – ar reālo finansiālo diskonta likmi 4%).

Sociālekonomiskais ieguvums	Ekvivalents naudas izteiksmē	Aprēķins
VID darba laika ietaupījums, automatizējot PVN taksācijas perioda	25 818 EUR gadā	Ietaupītais darba laiks (T) – 1,02 slodzes/ gadā;

deklarācijas apstrādi un kvalitātes pārbaudi		Vidējā vispārējās valdības sektorā strādājošo darba alga (A) – 2 109,29 EUR/ mēnesī; Periods (P) – 12 mēneši T x A x P = 1,02 x 2 109,29 x 12

Automatizējot PVN taksācijas perioda deklarācijas apstrādi un kvalitātes pārbaudi, samazināsies VID cilvēkresursu patērētais laiks – kopējais ieguvums projekta dzīvescikla laikā būs 364 332 EUR (diskontēti 240 066 EUR). Ņemot vērā, ka ieguvums paredzams ar 2024.gadu, kopējā ieguvuma aprēķinos tika izmantots makroekonomiskais rādītājs "Darba algas (bruto) izmaiņas, salīdzināmās cenās (procentos)" un reālā sociālā diskonta likme 5% (http://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/ppp/tiesibu_akti/makroekonomiskie_pienemumi_un_prognozes/, publicēts 15.07.2020.).

Termini un saīsinājumi

Termins, saīsinājums	Skaidrojums
API	Aplikāciju programmēšanas interfeiss *(Application Programming Interface)*
ASIS	Audita atbalsta informācijas sistēma
Covid-19	Koronavīruss Covid-19
DB	Datubāze
DBVS	Datubāzes vadības sistēmu
DIT	Datu izplatīšanas tīkls
DNS	Datu noliktavas sistēma
DPA	Detalizētais projekta apraksts
DVS	Dokumentu vadības sistēma
EDS	Elektroniskās deklarēšanas sistēma
EMCS	Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēma
EMDAS	Elektroniskās muitas datu apstrādes sistēma
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESKORT	Datorizētā nodokļu maksātāju riska novērtēšanas sistēma
FM	Finanšu ministrija
FPRAS	Fizisko personu riska analīzes sistēma
FTPS	VID FTP (FileTransfer Protocol) protokola ar SSL šifrēšanas tehnoloģiju serveris
GID	Gada ienākumu deklarācijas
HORIZON	Resursu vadības un grāmatvedības programma
IIN	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IS	Informācijas sistēma
KKG	Kvalitātes kontroles grupa
KLUS	Kriminālllietu uzskaites sistēma
LVRTC	Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs
MAIS	Maksājumu administrēšanas informācijas sistēma
NIS	Nodokļu informācijas sistēma
NM	Nodokļu maksātājs
NMDS	Nodokļu maksātāju datu sistēma
MK	Ministru kabinets

Termins, saīsinājums	Skaidrojums
MM	Maksājumu modulis
PIKTAPS	Publiskās pārvaldes informācijas un komunikācijas tehnoloģiju arhitektūras pārvaldības sistēma
PK	Pakalpojumu katalogs
Proaktīvs pakalpojums	Pakalpojuma sniegšana bez NM pieprasījuma
Projekts	Nodokļu pakalpojumu automatizācija
PVG	Projekta vadības grupa
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SPARC	Skalārā procesora arhitektūra (Scalar Processor ARChitecture)
TP	Tīmekļa pakalpes
UGP	Uzņēmuma gada pārskats
UR	Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs
VADIS	Valsts amatpersonu deklarāciju informācijas sistēma
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VESPC	Valsts elektronisko sakaru pakalpojuma centrs
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VIS	Valsts informācijas sistēma
VISS	Valsts informācijas sistēmu savietotājas
VM	Virtuālā mašīna
VPM	Vienotās pieteikšanās modulis
VRAA	Valsts reģionālās attīstības aģentūra
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

1. Problēmas apraksts

Ņemot vērā, ka Covid-19 radītā ārkārtas situācija un izņēmuma stāvoklis izraisīja sekas, kas ietekmēja ne tikai ekonomiku kopumā, bet arī uzņēmumu, mājsaimniecību un privātpersonu finanšu plūsmu, valstī tiek īstenoti daudzi šo seku novēršanas pasākumi.

Lai operatīvi reaģētu uz Covid-19 krīzes izraisītajām ekonomiskajām sekām un sniegtu atbalstu nozarēm, uzņēmumiem un to darbiniekiem, VID kā viens no lielākajiem publisko pakalpojumu sniedzējiem valsts pārvaldē aktīvi iesaistījās un sniedza virkni atbalsta pasākumu nodokļu jomā uzņēmumiem, to darbiniekiem un saimnieciskās darbības veicējiem.

Covid-19 krīzes seku vieglāku pārvarēšanu veicina ātrāka finanšu līdzekļu aprite un naudas līdzekļu ieplūšana uzņēmējdarbībā, ko cita starpā var panākt, paātrinot nodokļu samaksas termiņa pagarināšanas un nodokļu atmaksas procesus.

Savukārt valstī arvien vairāk virzoties uz digitāliem procesiem, būtiski ir paplašināt VID datu pieejamību atkalizmantojamā formātā, tā radot iespēju uzņēmējiem piekļūt VID rīcībā esošiem datiem un izmantot tos konkurētspējas paaugstināšanai.

VID projekts paredz efektīvākas nodokļu samaksas termiņa pagarināšanas un nodokļu atmaksas funkcionalitātes izstrādi, procesu automatizācijas līmeņa paaugstināšanu un uzlabot VID datu pieejamību, tā kopumā veicinot uzņēmējdarbības atjaunošanu pēckrīzes periodā, vienlaikus samazinot administratīvo slogu un paaugstinot Latvijas komersantu konkurētspēju ES kopējā tirgū.

Līdz ar to projekta izvirzīto mērķu sasniegšanai ir būtiska nozīme gan Covid-19 radītās ārkārtas situācijas izraisīto seku mazināšanā, gan VID sniegto pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanā.

2. Projekta mērķi un sasniedzamie rezultāti

Projektam ir izvirzīti šādi mērķi:

M1: Sniegt atbalstu ārkārtas stāvokļa (Covid-19) radīto seku mazināšanai:
- efektivizējot atbalsta instrumentus uzņēmējiem;
- uzlabojot apgrozāmo līdzekļu apriti.

M2: Pilnveidot VID pamatdarbības procesu automatizāciju.

M3: Izveidot proaktīvu VID e-pakalpojumu.

M4: Uzlabot VID datu pieejamību un atkalizmantojamību.

Projekta mērķu sasniegšanai nepieciešams:

- izstrādāt VID IS uz mūsdienu informācijas tehnoloģijām balstītu efektīvas nodokļu samaksas termiņa pagarināšanas un nodokļu atmaksas funkcionalitāti, tādejādi sniedzot ātrāku atbalstu un nodrošinot ātrāku apgrozāmo līdzekļu apriti uzņēmējdarbībā un mājsaimniecībās, tā veicinot ārkārtas stāvokļa (Covid-19) radīto seku mazināšanu;
- pilnveidot VID nodokļu administrēšanas un pakalpojumu sniegšanas procesus;
- pilnveidot VID pārvaldīto deponēto naudas līdzekļu administrēšanu;
- publicēt VID datu kopas atkalizmantojamu datu formātos.

2.1. Projekta rezultāta rādītāji

	Rezultāta rādītājs	Mēr-vienība	Sākot-nējā vērtība	Sasniedzamā vērtība 2 gadus pēc projekta beigām	Sasniedzamā vērtība 3 gadus pēc projekta beigām
1.	Automātiskās atmaksas rezultātā apgrozāmo finanšu līdzekļu palielinājums apritē	EUR	0	862 500	862 500
2.	NM laiks GID aizpildīšanai un iesniegšanai, realizējot IIN pārmaksas automātisko atmaksu.	Minūtes	4	0	0
3.	Automātiski izveidotas deklarācijas	Skaits	0	11 500	11 500
4.	Vidējais laiks PVN taksācijas perioda deklarācijas apstrādei un kvalitātes pārbaude vienam gadījumam	Minūtes	81	50	50
5.	Datu kopas publicēšana atkalizmantojamo datu formātos	Skaits	0	12	12

2.2. Rezultāta rādītāju sasniegšanas pasākumi

Rezultāta rādītājs	Sasniegšanas pasākumi
Automātiskās atmaksas rezultātā apgrozāmo finanšu līdzekļu palielinājums apritē	o Ieviest VID IS automātisko pārmaksātā IIN atmaksas funkcionalitāti.
NM laiks GID aizpildīšanai un iesniegšanai, realizējot IIN pārmaksas automātisko atmaksu	o Ieviest VID IS automātisko pārmaksātā IIN atmaksas funkcionalitāti; o Izveidot proaktīvo pakalpojumu (bez NM pieprasījuma) NM pārmaksātā IIN automātiskai atmaksai; o Par projekta publiskiem e-pakalpojumiem tiks veikti „Publiskās pārvaldes informācijas un komunikācijas tehnoloģiju arhitektūras pārvaldības sistēmas" (PIKTAPS), "PIKTAPS otrā kārtas" un "Pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības platformas" (PSPP) projektu ietvaros sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi.
Automātiski izveidotas deklarācijas	o Īstenot IIN deklarāciju automātisku sagatavošanu bez NM pieprasījuma.
Vidējais laiks PVN taksācijas perioda deklarācijas apstrādei un kvalitātes pārbaude vienam gadījumam	o Automatizēt lēmumu sagatavošanu par PVN taksācijas perioda deklarāciju kvalitātes pārbaudi.

Projekta ietvaros publisko e-pakalpojumu informatīvie un publicitātes pasākumi tiks veikti SAM 2.2.1.1. projektā, kurā iekļauta sabiedrības IKT iespēju izmantošanas veicināšanas darbība.

2.3. Projekta rezultāta vīzija

Projekts skars visus NM, t.sk. fiziskas personas, kuras neveic komercdarbību. Projekts vistiešākajā veidā ietekmēs Covid-19 izraisītās krīzes skartos darba devējus, kuri likuma ietvaros (2020.gada 26.marta MK noteikumi Nr.165) pretendē uz nokavēto nodokļu samaksas sadali termiņos vai atlikšanu uz laiku līdz trim gadiem. Pilnveidojot nodokļu samaksas termiņa pagarināšanas funkcionalitāti, tiks paaugstināta Latvijas komersantu konkurētspēja ES kopējā tirgū.

Ieviešot automātisko pārmaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) atmaksu, NM tiks nodrošināta IIN pārmaksas automātiska atmaksa gadījumos, kad NM, kuriem saskaņā ar likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", nav pienākums iesniegt deklarāciju un tās sagatavē ietvertā informācija liecinās, ka IIN pārmaksa veidojas diferencētā neapliekamā minimuma, atvieglojumu nepilnīgas izmantošanas, progresīvās IIN likmes vai atsevišķu projektā minētu attaisnoto izdevumu piemērošanas rezultātā. IIN atmaksa tiks veikta pārskaitot IIN pārmaksu uz personas norādīto kontu laikā no pēctaksācijas gada 1.oktobra līdz 31.decembrim (t.i., ņemot vērā termiņu, kādā VID kļūst pieejama informācija par Latvijas rezidentu gūtajiem ienākumiem un samaksātajiem nodokļiem arī ārvalstīs).

MAIS gada ienākumu deklarācijas izstrādi, risku pārbaudi, nodokļa atmaksas procesu plānots izstrādāt aptuveni 2022.gada vidū. Ņemot vērā pāreju uz MAIS, lai nodrošinātu labas pārvaldības principu ievērošanu un budžeta līdzekļu saprātīgu un taupīgu izlietojumu, projekts paredz, ka grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" stāsies spēkā 2021.gadā, bet IIN pārmaksas automātiskās atmaksas process tiks uzsākts 2023.gadā, rezumējošā kārtībā aprēķinot IIN par 2022.gadu.

Stājoties spēkā grozījumiem Likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", VID plāno organizēt informatīvu kampaņu (reklāma plašsaziņas līdzekļos, SMS un e-pasts, paziņojums EDS u.tml.), kurā iedzīvotājiem skaidros kā rīkoties, lai saņemtu nodokļu pārmaksas atmaksu.

Automatizēt PVN deklarācijas kvalitātes pārbaudi un lēmumu sagatavošanu.

Pilnveidot VID IS deponēto naudas līdzekļu uzskaites konta administrēšanas funkcionalitāti.

Modernizēt datu apmaiņu risinājumu ar UR, nodrošinot uz tīmekļa pakalpēm balstītu datu apmaiņas risinājumu, kas nodrošinās operatīvu datu pieejamību VID un UR informācijas sistēmās, kā arī uzlabos saņemto datu kvalitāti un minimizēs potenciālo kļūdu varbūtību datu apmaiņas procesā.

3. Risinājuma apraksts

Lai sasniegtu projektā definētos mērķus, projekta ietvaros MAIS un saistītās IS tiks papildinātas ar šādām funkcionalitātēm:

- nodokļu samaksas termiņa pagarināšana;
- automātiska (proaktīva) IIN pārmaksas atmaksa;
- PVN taksācijas perioda deklarāciju kvalitātes pārbaude;
- muitas deponēto naudas līdzekļu uzskaites konta administrēšana;
- datu apmaiņas saskarnes, kas nepieciešamas nodokļu un muitas maksājumu administrēšanas procesam;
- modernizēta datu apmaiņa ar UR.

Projektu raksturo šādi iznākumu rādītāji:

	Iznākuma rādītājs	Mērvienība	Sasniedzamā vērtība projekta beigās
1.	Pilnveidoti darbības procesi	skaits	7
2.	Pilnveidoti e-pakalpojumi	skaits	6
3.	Izveidotas datu kopas publicēšanai atkalizmantojamo datu formātos	skaits	12
4.	Izveidots proaktīvais pakalpojums (GID automātiskā atmaksa)	skaits	1
5.	Modernizētas datu kopas	skaits	4

3.1. Publiskās pārvaldes procesi, pakalpojumi un to normatīvais regulējums

Finanšu ministrija kā tiešās pārvaldes iestāde nodrošina, ka uz projekta īstenošanas brīdi ir apstiprināts tiesiskais regulējums, kas nosaka projekta ietvaros pilnveidojamo VID IS un VID pakalpojumu darbību un lietošanu.

Projekta ietvaros, izmantojot informācijas tehnoloģijas, tiks nodrošinātas jaunas biznesa procesu automatizācijas iespējas un pilnveidoti 7 VID pamatdarbības procesi:

Nr. p.k.	Procesa nosaukums
1.	Gadu ienākuma deklarāciju automātiska atmaksa
2.	Pievienotās vērtības nodokļa taksācijas perioda deklarāciju datu apstrāde un kvalitātes pārbaude
3.	Uzņēmuma ienākuma nodokļa deklarāciju datu apstrāde un kvalitātes pārbaude atbilstoši kompetencei
4.	Ziņojuma par pašnodarbinātā vai darba ņēmēja pie ārvalstu darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām datu apstrāde un kvalitātes pārbaude
5.	Dabas resursu nodokļa pārskata datu apstrāde un kvalitātes pārbaude
6.	Jautājumu izskatīšana un lēmuma pieņemšana par nodokļu maksāšanas termiņa pagarināšanu, termiņa ievērošanas kontrole atbilstoši kompetencei
7.	VID deponēto naudas līdzekļu uzskaites konta administrēšana

Procesu pilnveidošanai tiks izmantoti tādi koplietošanas risinājumi kā maksājuma modulis un VISS. Procesu atbilstība SAM 2.2.1. finansējuma izmantošanai detalizēti aprakstīta projekta apraksta 1.pielikuma sadaļā 2.1.

Sakarā ar 2020.gada 27.novembrī Saeimā pieņemtiem grozījumiem likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”, kas nosaka IIN pārmaksas automātisku atmaksu, projekta ietvaros tiks izveidots viens jauns e-pakalpojums:

Nr. p.k.	Pakalpojuma nosaukums	Pakalpojuma apraksts	Pamatojums
1.	Automātiska pārmaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa atmaksa	Lai nodokļa maksātāji īstenotu savas iespējas atgūt pārmaksāto IIN, VID veiks IIN pārmaksas automātisku atmaksu nodokļa maksātājiem, kuri nav iesnieguši deklarāciju un uz to attiecas likumā "Par	Izveidotais e-pakalpojums ietekmēs IIN maksātājus, kuriem saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav jāiesniedz GID, lai atgūtu pārmaksāto nodokli. Samazināsies administratīvais slogs.

Nr. p.k.	Pakalpojuma nosaukums	Pakalpojuma apraksts	Pamatojums
		iedzīvotāju ienākuma nodokli" 20. pantā noteiktie ienākumu deklarēšanas atvieglojumi.	

Projekta ietvaros tiks pilnveidoti 6 esošie VID e-pakalpojumi, saistībā ar kuriem normatīvo aktu regulējums (piemēram, Likums par nodokļiem un nodevām, Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums, Par valsts sociālo apdrošināšanu, Dabas resursu nodokļa likums, Pievienotās vērtības nodokļa likums) ir pieņemts un šobrīd netiek plānoti to grozījumi:

Nr. p.k.	Pakalpojuma nosaukums	Pakalpojuma apraksts	Pamatojums
1.	Pievienotās vērtības nodokļa taksācijas perioda deklarācija	VID PVN maksātāju reģistrā reģistrētam nodokļu maksātājam ir jāiesniedz PVN taksācijas perioda deklarācija VID EDS. Pakalpojuma pieejamība iedzīvotāju lietotās valodās - LV; RU; EN.	Pilnveidotais e-pakalpojums skar plašu saimnieciskās darbības veicēju loku.
2.	Uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācija	Nodokļa maksātājs aizpilda deklarāciju, aprēķinot uzņēmumu ienākuma nodokli par katru taksācijas periodu, kurā veidojas ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekams objekts un iesniedz to VID. Ja nodokļa maksātājam neveidojas ar nodokli apliekams objekts konkrētajā mēnesī, tam ir tiesības deklarāciju neiesniegt (izņemot deklarāciju par pārskata gada pēdējo mēnesi). Pakalpojuma pieejamība iedzīvotāju lietotās valodās- LV; RU; EN.	Pilnveidotais e-pakalpojums skar visus uzņēmumus.
3.	Pašnodarbinātā vai darba ņēmēja ziņojums	Iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja – ārvalstnieka – un ārvalstu darba ņēmējs pie darba devēja – ārvalstnieka – veic obligātās iemaksas un iesniedz ziņojumu Valsts ieņēmumu dienestā līdz ceturksnim sekojošā mēneša 15.datumam. Pakalpojuma pieejamība iedzīvotāju lietotās valodās - LV; RU; EN.	Pilnveidotais e-pakalpojums skar fiziskās personas, kuras nodarbojās ar saimniecisko darbību.
4.	Pārskats par aprēķināto dabas resursu nodokli	Pārskats par aprēķināto dabas resursa nodokli jāiesniedz elektroniski Valsts ieņēmumu dienestā Dabas resursu nodokļa likumā noteiktajā termiņā.	Pilnveidotais e-pakalpojums skar jebkuru NM, kuram ir pienākums maksāt dabas resursu nodokli.

Nr. p.k.	Pakalpojuma nosaukums	Pakalpojuma apraksts	Pamatojums
		Pakalpojuma pieejamība iedzīvotāju lietotās valodās - LV; RU; EN.	
5.	Nodokļu samaksas termiņa pagarināšana	Nodokļu maksātājam, lai saņemtu nepieciešamo nodokļu nomaksas termiņa pagarinājumu, Valsts ieņēmumu dienestā jāiesniedz iesniegums, tādējādi saņemot atbalstu finansiālo problēmu risināšanai, lai turpmāk varētu samaksāt nodokļus pilnā apmērā likumā noteiktajā termiņā. VID pieņem lēmumu piešķirt samaksas termiņa pagarinājumu vai atteikt piešķirt samaksas termiņa pagarinājumu viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas. Pakalpojuma pieejamība iedzīvotāju lietotās valodās - LV; RU; EN.	Pilnveidotais e-pakalpojums potenciāli skar jebkuru NM.
6.	Muitas maksājumu atmaksa vai novirzīšana	Pārmaksāto muitas maksājumu, t.sk. kļūdaini ieskaitīto, pamatotības izvērtēšana, atmaksa vai novirzīšana citu nodokļu maksājumu parādu segšanai. VID pieņem lēmumu viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas. Pakalpojuma pieejamība iedzīvotāju lietotās valodās - LV; RU; EN.	Pilnveidotais e-pakalpojums skar jebkuru personu.

Informācija par pilnveidojamiem pakalpojumiem detalizēti aprakstīta projekta apraksta 1.pielikuma sadaļās 2.2 un 2.3.

E-pakalpojumiem tiks nodrošināta e-pakalpojumu izpildes rādītāju mērīšana, uzskaite un analīze, datus par to publicējot pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības platformā. Visi minētie pakalpojumi ir reģistrēti Publisko pakalpojumu katalogā un atbilst publisko pakalpojumu regulējošo normatīvo aktu prasībām. Realizējot izmaiņas e-pakalpojumos, mainīsies datu pielasīšanas principi un tā rezultātā uzlabosies datu kvalitāte, tiks optimizēti pakalpojumu sniegšanas procesi, samazināts pakalpojumu sniegšanas laiks un izmaksas.

Pēc e-pakalpojumu nodošanas produkcijā tiks nodrošināta projekta ietvaros sasniedzamo iznākuma rādītāju regulāra lietotāju vērtējuma par to kvalitāti apzināšana un izvērtēšana, kā arī procedūra e-pakalpojumu kvalitātes pastāvīgai pilnveidei saskaņā ar MK 2017.gada 4.jūlija noteikumu Nr. 399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība" un MK 2017.gada 4.jūlija noteikumu Nr.402 "Valsts pārvaldes e-pakalpojumu noteikumi" prasībām.

VID nepārtraukti veic uzlabojumus atbilstoši klientu pieprasījumam un tendencēm (piemēram, EDS API). Par projekta publiskajiem e-pakalpojumiem tiks veikti sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi projektu "Publiskās pārvaldes informācijas un

komunikācijas tehnoloģiju arhitektūras pārvaldības sistēmas" (PIKTAPS), "PIKTAPS otrā kārta" un "Pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības platforma" (PSPP) ietvaros.

VID savos risinājumos plaši izmanto VRAA piedāvāto koplietošanas elementu klāstu (Maksājumu modulis (MM); Datu izplatīšanas tīkls (DIT); Pakalpojumu katalogs (PK); Tīmekļa pakalpes izmitināšana un darbināšana VISS infrastruktūrā (TP); Vienotās pieteikšanās modulis (VPM)). Tiks analizētas un izvērtētas jaunizveidoto koplietošanas platformu izmantošanas iespējas. VID risinājums nodrošinās saites uz pieejamo pakalpojuma rezultātu nosūtīšanu uz oficiālo elektronisko adresi, ja e-pakalpojuma saņēmējam tā būs izveidota.

Programmatūras izstrādes un uzturēšanas procesam MAIS izstrādātājs izmantos šādu standartu ISO 9241-210:2010 Ergonomics of human-system interaction -- Part 210: Human-centred design for interactive systems (LVS EN ISO 9241-210:2011 "Cilvēka un sistēmas mijiedarbības ergonomika. 210. daļa: Uz lietotāju orientētie projektēšanas procesi interaktīvajām sistēmām").

MAIS izstrādes un uzturēšanas līgums nodrošina atbilstību "ETSI EN 301 549 V1.1.2 (2015-04)" standartam, kas jāievēro attiecībā uz lietotāju saskarņu pieejamības prasībām. MAIS risinājums izveidots ar Oracle standartprogrammatūras Oracle Application Express (APEX) palīdzību un šai programmatūrai jau ražotājs nodrošinājis atbilstību WCAG 2.0. Pēc būtības tas nozīmē, ka izmantotā standartprogrammatūra, to pielietojot atbilstoši ražotāja rekomendācijām, jau automātiski nodrošina atbilstību WCAG 2.0 un līdz ar to arī "ETSI EN 301 549 V1.1.2 (2015-04)".

MAIS izstrādes un uzturēšanas līgums paredz lietojamības ekspertu piesaisti. Pieņemšanas fāzē ir paredzēta lietojamības testēšana.

3.2. Dati

Projekta ietvaros paredzēts izveidot risinājumu, kurš bez maksas, publiski un neierobežotā veidā atkalizmantošanai nodos vispārpieejamu informāciju, publicējot astoņas atkalizmantojamo datu kopas Atvērto datu portālā data.gov.lv. Šīs informācijas pieejamība tiks nodrošināta atbilstoši atvērtam datu standartam, atvērtā formātā un mašīnlasāmā veidā kopā ar tās metadatiem. VID regulāri atjaunos datus un sekos to kvalitātei. Lai veicinātu datu atkalizmantošanu, pie publiskotajiem datiem būs pieejama kontaktinformācija, lai datu lietotāji varētu ziņot par datu kvalitāti. VID ir izveidots process šādu ziņojumu apstrādei, atbildes sniegšanai un datu kvalitātes uzlabošanai.

Informācija par projekta datu kopām:

Nr.	Datu kopas nosaukums	Pakalpe	Kas drīkstēs atkalizmantot?	Ietvertie dati	Datu derīguma termiņi – datu atjaunošanas biežums
1	Nodokļu maksātāju apgādājamie	GetTaxPayersDependants	Atbilstoši normatīvajiem aktiem	https://lvp.viss.gov.lv/RC.WebApp/Resource/Details/2558	Tiek atgriezta VID rīcībā esošā aktuālā informācija.
2	Fiziskas personas ienākumi	GetTaxPayersIncomeList	Atbilstoši normatīvajiem aktiem	https://lvp.viss.gov.lv/RC.WebApp/Resource/Details/2138	Tiek atgriezta VID rīcībā esošā aktuālā informācija.

Nr.	Datu kopas nosaukums	Pakalpe	Kas drīkstēs atkalizmantot?	Ietvertie dati	Datu derīguma termiņi – datu atjaunošanas biežums
3	Taksometru skaitītājs	-	Datu kopa tiks publicēta data.gov.lv kā atvērtie dati	Dati par taksometra skaitītājiem, kas ir reģistrēti atbilstoši 2014.gada 11.februāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.96 "Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība".	Atjaunošanas biežums tiks izvērtēts izstrādes laikā
4	Valsts amatpersonu konstatēto pārkāpumu dati	-	Datu kopa tiks publicēta data.gov.lv kā atvērtie dati	-	Atjaunošanas biežums tiks izvērtēts izstrādes laikā
5	Kontu reģistra ziņas	GetAccount BySync	Atbilstoši normatīvajiem aktiem	http://ivis.eps.gov.lv/XMLSchemas/100580/ISSAccountRegister/v1-0/AccountRegister.xsd	Tiek atgriezta VID rīcībā esošā aktuālā informācija
6	Vidējās stundas tarifa likmes	-	Datu kopa tiks publicēta data.gov.lv kā atvērtie dati	-	Atjaunošanas biežums tiks izvērtēts izstrādes laikā
7	Politiski nozīmīgo personu reģistrs	CheckPEPStatus	Atbilstoši normatīvajiem aktiem	https://lvp.viss.gov.lv/RC.WebApp/Resource/Details/3094	Tiek atgriezta VID rīcībā esošā aktuālā informācija
8	Darījumu apliecinošās kvītis	-	Datu kopa tiks publicēta data.gov.lv kā atvērtie dati	-	Atjaunošanas biežums tiks izvērtēts izstrādes laikā
9	Nodokļu maksātājiem reģistrētās nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektroniskās ierīces un iekārtas	-	Datu kopa tiks publicēta data.gov.lv kā atvērtie dati	-	Atjaunošanas biežums tiks izvērtēts izstrādes laikā
10	Valsts ieņēmumu dienesta reģistrētās iestādes	-	Datu kopa tiks publicēta data.gov.lv kā atvērtie dati	-	Atjaunošanas biežums tiks izvērtēts izstrādes laikā

Nr.	Datu kopas nosaukums	Pakalpe	Kas drīkstēs atkalizmantot?	Ietvertie dati	Datu derīguma termiņi – datu atjaunošanas biežums
11	VID vienotajā datubāzē (reģistrā) reģistrētie apkalpojošie dienesti	-	Datu kopa tiks publicēta data.gov.lv kā atvērtie dati	-	Atjaunošanas biežums tiks izvērtēts izstrādes laikā
12	Nodokļu maksātāji un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrs	-	Datu kopa tiks publicēta data.gov.lv kā atvērtie dati	-	Atjaunošanas biežums tiks izvērtēts izstrādes laikā

Detalizētāka informācija par datu kopām un datu apmaiņas pakalpēm sniegta detalizētā projekta apraksta 1.pielikumā 3.1 un 3.2 sadaļās.

VID ir apzinājis un uztur visu valsts iestāžu, kurām atbilstoši tiesību aktos noteiktajam ir nepieciešams saņemt datus no MAIS, sarakstu. Viena no būtiskākajām datu apmaiņām, kuras tiek izmantotas VID nodokļu administrēšanas procesos ir datu apmaiņa ar UR. Šobrīd datu apmaiņa tiek nodrošināta ar vairāku datu apmaiņu kanālu starpniecību – e-pastos, izvietojot datus FTPS direktorijā un ar tīmekļa pakalpju starpniecību. Projekta ietvaros VID plāno veikt datu apmaiņu risinājuma modernizāciju, aizstājot datu apmaiņu ar FTPS starpniecību ar uz tīmekļu pakalpēm balstīto datu apmaiņu risinājumu, kas nodrošinās operatīvu datu pieejamību VID un UR informācijas sistēmās, kā arī uzlabos saņemto datu kvalitāti un minimizēs potenciālo kļūdu varbūtību datu apmaiņas procesā.

3.3. Programmatūra

MAIS tiek veidota kā modulāra tīmekļa lietojumprogramma, kas ļauj nodrošināt augstu sistēmas pieejamību, samazināt sistēmas uzturēšanas darbietilpību, kā arī nodrošina efektīvus aizsardzības un kontroles mehānismus pret mūsdienu drošības riskiem. MAIS uzbūvē izdalāmi trīs līmeņi:

- prezentācijas līmenis, jeb grafiskā lietotāju saskarne;
- datu apstrādes jeb biznesa loģikas līmenis;
- datu glabāšanas līmenis.

MAIS programmatūras arhitektūras shēma apskatāma attēlā (skat. 1.attēlā).

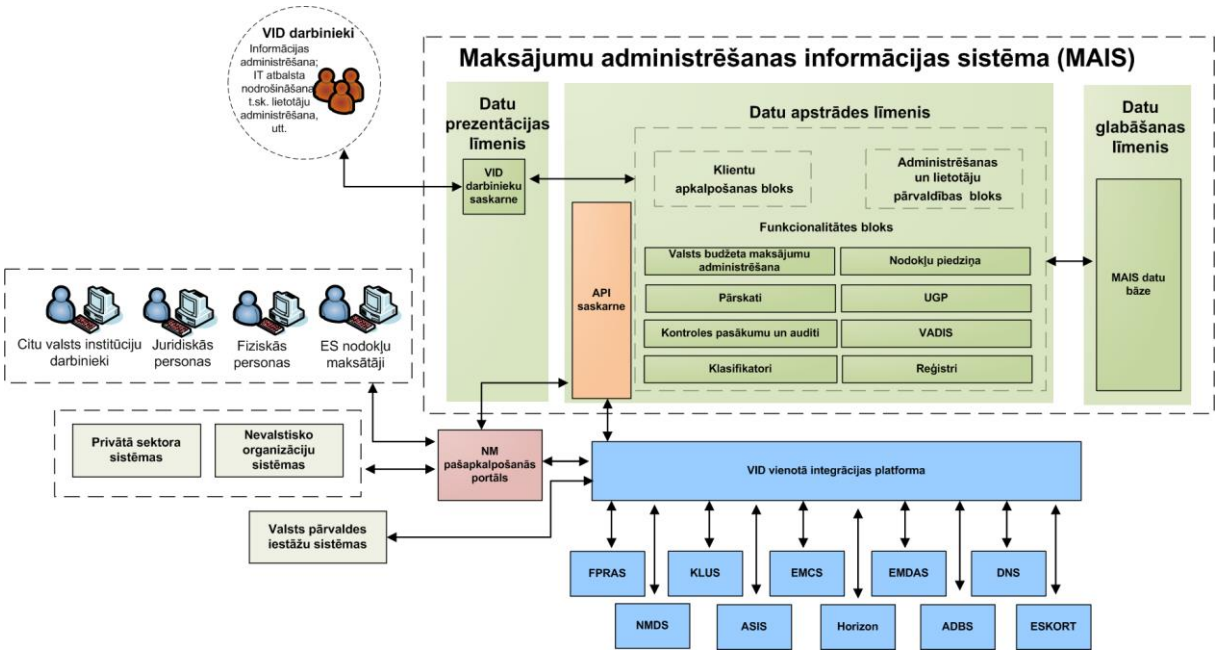

1.att. MAIS programmatūras arhitektūras shēma

MAIS funkcionalitāte iedalāma šādos funkcionālajos blokos:

- NM un ar nodokļiem apliekamo objektu reģistrācija un uzskaite. Šajā blokā apvienota visa reģistrācijas un reģistru uzturēšanas funkcionalitāte. Papildus reģistrācijai funkcionālais bloks nodrošina arī reģistrēto objektu statusa uzraudzību, atļauju un sertifikātu izpildes nosacījumu uzraudzību un riska personu un adrešu saraksta uzturēšanu. Bloka funkcionalitāte balstīta uz procesiem un darba plūsmām. Tas nozīmē, ka pēc ierosmes saņemšanas MAIS nosaka tālākos veicamos soļus, atbildīgos un ļauj izsekot katra uzsāktā procesa statusam un izpildei.
- Fizisko un juridisko personu nodokļu aprēķina informācijas un aprēķina un informatīvo deklarāciju uzskaite un apstrāde (t.sk. automātiskā GID sagatavošana un pārmaksātā IIN atmaksa bez NM iesaistes atbilstoši normatīvajiem aktiem). Šis funkcionālais bloks nodrošina aprēķina un informatīvo deklarāciju plānošanu, saņemšanu, reģistrēšanu, apstrādi un uzskaiti (ar deklarācijām saprotot deklarācijas, pārskatus un citus pirmdokumentus). Deklarāciju dati tiek saņemti no EDS un EMDAS, kas ir deklarāciju iesniegšanas kanāli.
- Maksājumu uzskaite un administrēšana. Nodrošina maksājumu importu, atpazīšanu, apstrādi un attiecināšanu, nekorekti veikto maksājumu novirzīšanu un atmaksu, nodokļu nomaksas termiņu pagarināšanu un noilgušo nodokļu pārmaksu izvērtēšanu un dzēšanu. Funkcionālais bloks cieši saistīts ar nodokļu ieņēmumu grāmatvedības uzskaites funkcionālo bloku.
- Nodokļu ieņēmumu grāmatvedības uzskaite. Nodrošina VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaiti atbilstoši vispārpieņemtajiem grāmatvedības uzskaites principiem, tai skaitā uzkrājuma principam. Šajā funkcionālajā blokā grāmatojumu veidā tiek reģistrēti visi ar nodokļu aprēķinu saistītie notikumi, tai skaitā aprēķinātās saistības un veiktie maksājumi. Šajā blokā reģistrētā informācija ir datu avots NM nodokļu nomaksas stāvokļa, NM parādu, valsts budžeta ieņēmumu bilances un citiem finanšu aprēķiniem.
- Nodokļu piedziņa. Nodrošina uz darba plūsmām bāzētu atbalstu ar nodokļu piedziņu saistītajiem VID procesiem. Paredzēts, ka MAIS nodrošinās nodokļu piedziņas procesa iniciēšanu, kalpotu par nodokļu piedziņas procesā nepieciešamo datu avotu.
- Kontroles pasākumi. Nodrošina uz darba plūsmām bāzētu atbalstu VID kontroles pasākumiem. Daļai no kontroles pasākumiem, piemēram, datu atbilstības pārbaudēm tiek nodrošināts pilns atbalsts, bet daļai kontroles pasākumu atbalsts paredzēts ASIS. Gadījumos, kad kontroles pasākumiem paredzēts atbalsts citās VID informācijas sistēmās, MAIS tiek veikta

tikai šo kontroles pasākumu ietvaros veikto darbību, izmaiņu un rezultātu automātiska reģistrācija. Katram kontroles pasākumam MAIS paredzēts uzturēt atbilstošu kontroles pasākuma lietu.

- Klientu apkalpošanas atbalsts. Nodrošina uz darba plūsmām bāzētu atbalstu klientu apkalpošanas procesam.
- Apelāciju un sūdzību pārvaldība. Nodrošina uz darba plūsmām bāzētu atbalstu pirmstiesas strīdu izskatīšanas un VID interešu pārstāvības nodrošināšanu tiesā procesiem.
- Nodokļu maksātāju lieta. Nodrošina visu ar nodokļu maksātāju saistīto dokumentu uzskaiti un uzglabāšanu. Dokumentiem, kuri glabājas citās VID informācijas sistēmās, piemēram DVS vai EMDAS, kopijas neveido, jo izveidotas saites uz dokumenta pirmavotu. Dokumentus nodokļu maksātāja lietā kategorizē pēc dažādiem parametriem, piemēram, nodokļu maksātāja, procesa, kura ietvaros tie radīti vai saņemti.
- Operatīvie pārskati. MAIS ir paredzēti rīki pārskatu izgūšanai.
- Darba plūsmu vadība. Nodrošina pārvaldības iespējas MAIS realizētajām darba plūsmām.
- Fona uzdevumi un sistēmas pamata rādītāji. Nodrošina iespēju pārvaldīt un kontrolēt MAIS asinhrono fona uzdevumu izpildi (piemēram, pārliecināties, vai fona uzdevumi pabeigti bez kļūdām un cik ātrā laikā tie paveikti). Papildus fona procesu izpildes rādītājiem plāntos, ka funkcionālajā blokā varēs apskatīt arī biznesa procesu izpildes rādītājus (piemēram, minimālos, vidējos un maksimālos automātiskās apstrādes laika rādītājus no EDS saņemtajiem dokumentiem dalījumā pa dokumenta veidiem).
- Klasifikatoru pārvaldība. Nodrošina sistēmā izmantoto klasifikatoru uzturēšanas, konfigurēšanas un administrēšanas iespējas.
- Lietotāju pārvaldība un sistēmas administrēšana. VID darbinieku autentifikācijai un autorizācijai tiek izmantota VID aktīvā direktorija, tālākā nākotnē paredzot pāreju uz VID vienoto identitātes vadības risinājumu.
- Arhivēšanas modulis. Nodrošina fizisko un juridisko personu pastāvīgu vai ilgtermiņa informācijas saglabāšanu un sagatavošanu nodošanai Valsts arhīvam.

Ar 2020.gada 9.februāri MAIS produkcijas vidē uzsākta valsts amatpersonu iesniegto deklarāciju apstrāde MAIS. Minētā MAIS funkcionalitāte aizstāj VADIS.

Ar 2020.gada 14.septembri MAIS produkcijas vidē ieviesta reģistrācijas, izslēgšanas un uzturēšanas funkcionalitāte (t.sk. NM, Saimnieciskās darbības veicēji, PVN u.c.).

Ar 2021.gada 1.janvāri MAIS produkcijas vidē VID administrētos nodokļus, nodevas un citu maksājumus valsts budžeta uzskaitē jāuzskaita pēc uzkrājuma principa un jāievieš vienotais nodokļu konts.

Šī projekta ietvaros tiks papildināta MAIS funkcionalitāte ar:

- nodokļu samaksas termiņa pagarināšana;
- automātiska (proaktīva) IIN pārmaksas atmaksa;
- PVN taksācijas perioda deklarāciju kvalitātes pārbaude;
- muitas deponēto naudas līdzekļu uzskaites konta administrēšana;
- datu apmaiņas saskarnes, kas nepieciešamas nodokļu un muitas maksājumu administrēšanas procesam;
- Modernizēta datu apmaiņa ar UR.

3.4. Infrastruktūra

Kopš 2017.gada 7.septembra VID ēkā Talejas ielā 1, Rīgā esošā datu centra operators ir LVRTC, kam ir uzticēts nodrošināt un attīstīt kopējo Valsts elektronisko sakaru pakalpojumu centru (VESPC), skatīt 2.attēlu. Datu centrs Talejas ielā 1, Rīgā ir daļa VESPC infrastruktūras.

Saskaņā ar šobrīd spēkā esošo Datu centra operatora pakalpojumu līgumu ar LVRTC, VID izmanto 5 attālinātas statnes LVRTC datu centrā Zaķusalas krastmalā 1, Rīgā.

VID tehniskie risinājumi izveidoti atbilstoši VID drošības politikai un saskaņā ar labāko pasaules praksi, kas pieprasa piekļuves un infrastruktūras granulēšanu.

Izveidots risinājums VID IS rezerves kopiju attālinātai kopēšanai ģeogrāfiski attālinātā vietā VESPC ietvaros, lai mazinātu riskus, kas varētu rasties būtisku darbības traucējumu rezultātā primārajā datu centrā.

MAIS ir veidots kā trīslīmeņu arhitektūras risinājums:

1) Datu slānis – bāzēts uz Oracle datubāzu vadības sistēmu (DBVS) un izmitināts Oracle lieljaudas serveros (SPARC arhitektūra), ņemot vērā, ka Oracle DBVS ir platformu neatkarīga, projekta periodā ir plānots to migrēt uz Intel arhitektūras risinājumu.
2) Biznesa loģikas slānis – bāzēts uz Oracle Business Suite rīkiem un izmitināts virtuālajās mašīnas (Oracle VM Server) uz Intel arhitektūras serveriem.
3) Prezentācijas slānis - bāzēts uz Oracle Business Suite rīkiem un izmitināts virtuālajās mašīnas (Oracle VM Server) uz Intel arhitektūras serveriem.

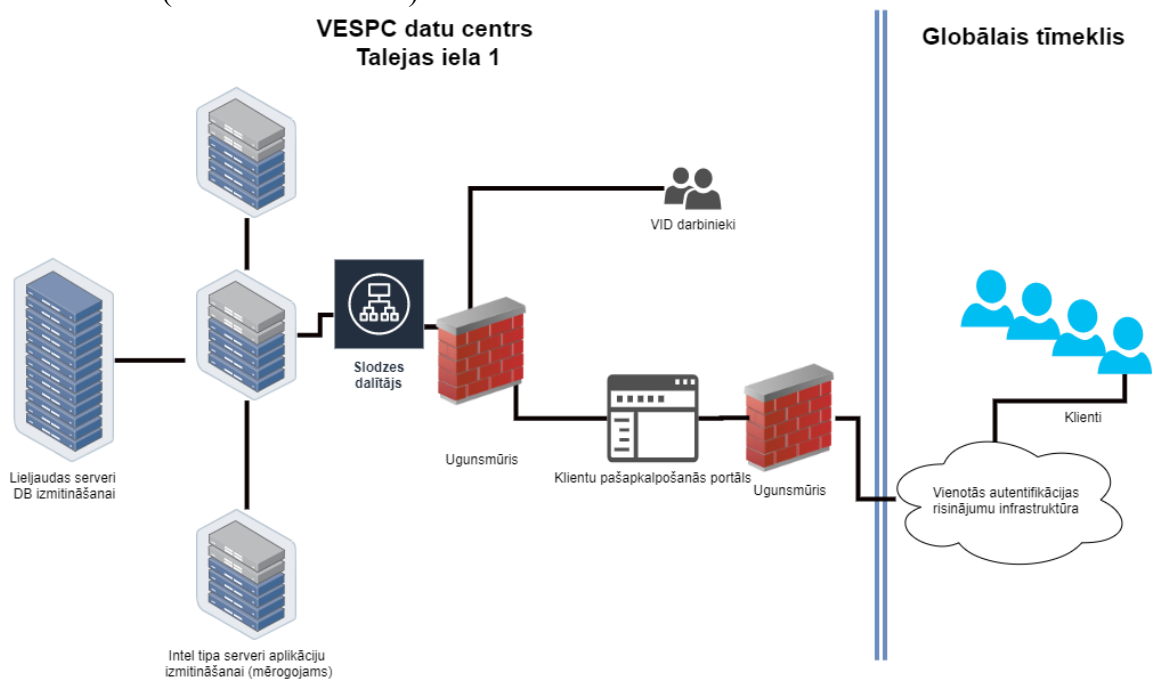

2.att. MAIS izvietojuma VID rīcībā esošā datu centra tehniskā arhitektūra.

MAIS arhitektūra ir veidota tā, lai to varētu darbināt vairākos datu centros un būtu loģiski iekļaujams vienotajā valsts datu centru konceptā, izmantojot tāda paša tipa tehniku kā primārajā datu centrā. Jau šobrīd VID var izmantot 5 attālinātas statnes LVRTC datu centrā Zaķusalas krastmalā 1, Rīgā, tādejādi, ja būs nepieciešamais finansējums, MAIS darbību pilnībā ir iespējams dublēt LVRTC datu centrā.

Nākotnē, pieejamā finansējuma ietvaros, lai nodrošinātu MAIS pieejamību, atjaunojamību un drošumu, būtu nepieciešams rezerves kopijas izvietot arī citos valsts datu centros (3.att.).

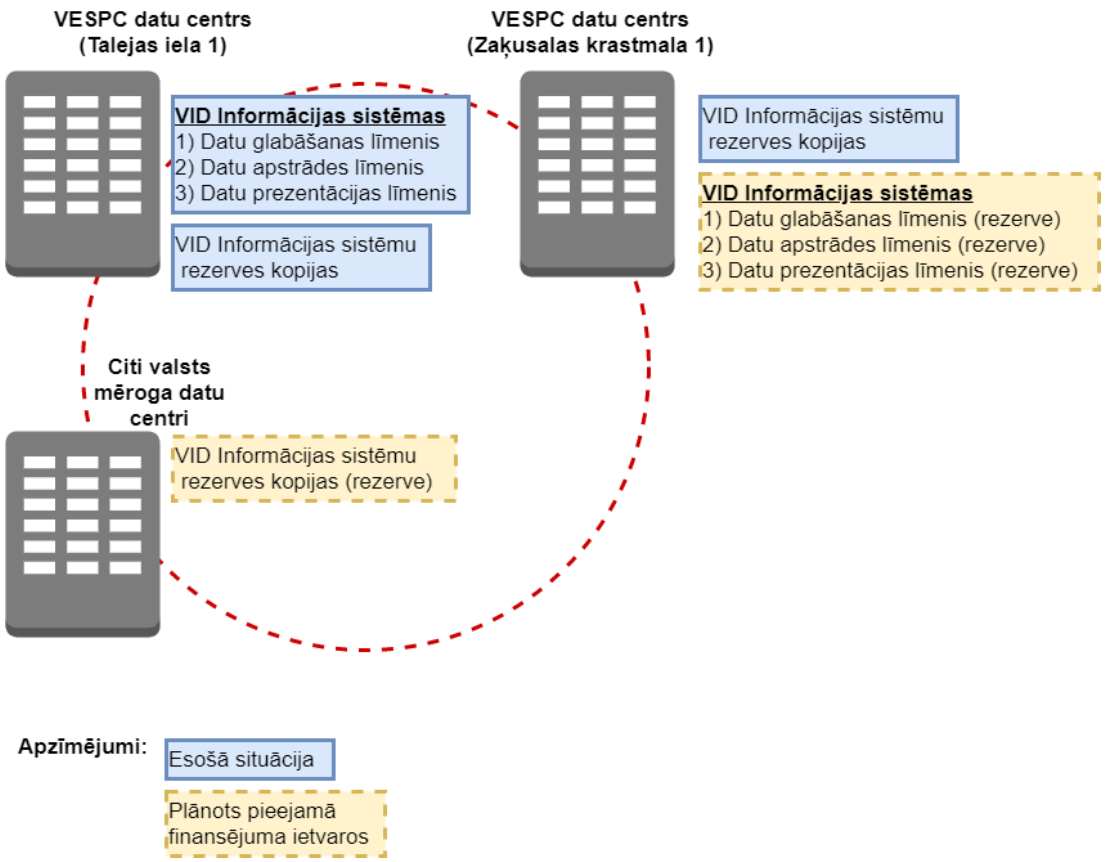

3.att. Loģiski vienotais valsts datu centrs

3.5. Mijiedarbība ar pašvaldībām un sadarbspēja ar Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Komisijas institūcijām

Datu apmaiņa ar pašvaldībām notiek, izmantojot VRAA VISS. VID īstenotā projekta realizācija uzlabos pašvaldībām sniegto datu kvalitāti, aktualitāti un caurskatāmību, savukārt VID tiks ietaupīti resursi datu sagatavošanai, taču pašvaldībām nododamo datu apjoms, struktūra un piekļūšanas mehānisms nemainīsies. Izmaiņas būs tikai VID informācijas sistēmās un izmaiņas pašvaldību pusē nebūs nepieciešamas.

Projekta ietvaros VID iekļaus risinājumus, kas ļaus ārējām sistēmām automatizēti un masveidā izgūt visus (vai jebkuru no) VID publiskotos datus, t.sk. nodrošinot ārējām sistēmām publiskoto datu izmaiņu monitoringu. Tāpat projekta ietvaros VID iekļaus risinājumu, kas ļaus valsts un pašvaldību institūcijām automatizēti, masveidā un ar datu monitoringa iespējām izgūt jebkurus VID nepubliskotos datus, ja vien konkrēto nepubliskoto datu izguvei nākotnē tiks dots tiesiskais pamats.

Projekta tvērumā nav iekļauti jautājumi par izmaiņām vai sadarbspējas uzlabošanu ar citu ES dalībvalstu un Eiropas Komisijas institūcijām.

4. Projekta ieguldījums SAM rezultātu rādītājos un projekta sociālekonomiskā indikatīvā lietderība

4.1. Ieguldījums SAM rezultāta rādītāju sasniegšanā

VID kā nozīmīgākajam publisko pakalpojumu sniedzējam juridiskām personām ir būtiska loma uzņēmējdarbības vides sakārtošanā. VID sniegto pakalpojumu kvalitāte lielā mērā ietekmē to, cik vienkārši vai sarežģīti Latvijā iespējams īstenot uzņēmējdarbību.

Projekts nodrošinās darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību" 2.2.1.1.pasākumam "Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība" izvirzīto rādītāju sasniegšanu pilnveidojot 7 pamatdarbības procesus, kas veido 3,68 % no 2015.gada 17.novembra MK noteikumos Nr.653 pasākuma ietvaros pilnveidojamo darbības procesu skaita. VID projekta īstenošana mazinās administratīvo slogu nodokļu maksātājiem, sniegs atbalstu uzņēmējdarbības veicināšanai ārkārtas stāvokļa (Covid-19) radīto seku mazināšanai, kā arī uzlabos VID darba efektivitāti. Publicējot atvērto datu kopas, tiks veicināta informācijas sniegšanas pakalpojumu attīstība.

4.2. Sociālekonomiskais indikatīvais lietderīgums[1]

Saskaņā ar projektā plānotajām izmaksām sistēmas izstrādes izmaksas ir 2 700 000 EUR. Pēc projekta īstenošanas ikgadējās uzturēšanas izmaksas tiek plānotas 10% apmērā no izstrādes izmaksām un ir 270 000 EUR. Kopā 15 gadu laikā izstrādes un uzturēšanas izmaksas ir 5 940 000 EUR.

Ieviešot automātisko pārmaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) atmaksu, tiks palielināti apgrozāmo finanšu līdzekļi tiem NM, kuriem veidojas IIN pārmaksa, bet netiek iesniegta GID, lai pārmaksu saņemtu. VID rīcībā nav dati, cik šādu NM ir, tāpēc sociālekonomiskajiem aprēķiniem izmantots vidējais skaits tādu NM, kuri iesnieguši GID bez pielikumiem laika periodā no 1.oktobra līdz gada beigām – pēdējo trīs gadu laikā to ir bijis vidēji 11 500 un vidējais atmaksātais IIN bija 75 EUR. Ņemot vērā minēto, tiem prognozēts, ka ik gadu **tautsaimniecībā palielināsies finanšu līdzekļu 862 500 EUR apmērā** [11 500 gadījumi * 75 EUR].

Ekonomiskais ieguvums paredzams ar 2023.gadu, kopējā ieguvuma aprēķinos tika izmantota reālā sociālā diskonta likme 5% (http://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/ppp/tiesibu_akti/makroekonomiskie_pienemumi_un_prognozes/, publicēts 15.07.2020.). Kopējais sociālekonomiskais ieguvums no projekta realizācijas (finanšu ieguvums) 2023.gadā veidos **862 500 EUR gadā**, bet **projekta dzīvescikla laikā – 11 212 500 EUR** (diskontēti 7 716 149 EUR), kas pārsniedz projekta īstenošanas un uzturēšanas izmaksas 5 940 000 EUR (diskontēti 4 900 815 EUR – ar reālo finansiālo diskonta likmi 4%).

Ieviešot darbības procesu atbalstam jaunākās tehnoloģijas un izmantojot to radītās iespējas, kā arī balstot darbības procesu izpildi uz automatizētām darba plūsmām, tiek plānots, ka tiks samazināts manuālais darbs, ietaupot laiku un līdzekļus, kas novirzāmi darba procesu pārvaldībai un administrēšanai, padarot kopējo VID darbību efektīvāku un pārskatāmāku, veicinot nodokļu maksātāju apmierinātību ar VID sniegtajiem pakalpojumiem.

[1] Detalizēto izmaksu un ieguvumu analīzi (finanšu analīzi un ekonomisko analīzi) jāpievieno projekta iesniegumam iesniegšanai Centrālā finanšu un līgumu aģentūrai saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 17.novembra noteikumu Nr.653 15.punktu, ņemot vērā CBA *(cost benefit analysis)* vadlīnijas

Automatizējot PVN taksācijas perioda deklarācijas apstrādi un kvalitātes pārbaudi, **samazināsies VID cilvēkresursu** patērētais laiks – nodokļu inspektoriem gada laikā kopā tiks ietaupītas 1 966 stundas, t.i. 1,02:

- uz vienu PVN deklarāciju iesniegumu vidēji tiks samazināts patērētais laiks no 81 minūtes uz 40 minūtēm – ietaupījums uz vienu iesniegumu 31 minūte;
- vidēji 3 806 iesniegumi gadā;
- 117 986 minūtes gadā, t.i. 1,02 slodzes [1 966 stundas / 160 stundas/ 12 mēneši (1 slodze ir 160 stundas/ mēnesī)]

Tā kā pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2019.gadā vidējā valsts pārvaldē strādājošiem darba alga bija 12,03 EUR/ stundā (1 924,80 EUR/ mēnesī) un, šiem datiem pielietojot makroekonomisko rādītāju "Darba algas (bruto) izmaiņas, salīdzināmās cenās (procentos), darba algas apjoms 2024.gadā tiek prognozēts 2 109,29 EUR/ mēnesī, tad rezultātā tiktu panākts procesu izmaksu ietaupījums **25 818 EUR gadā** [1,02 slodzes * 2 109,29 EUR * 12 mēneši]. No plānotajiem slodžu ietaupījumiem, **kopējais ieguvums projekta dzīvescikla laikā būs 364 332 EUR** (diskontēti 240 066 EUR). Ņemot vērā, ka ieguvums paredzams ar 2024.gadu, kopējā ieguvuma aprēķinos tika izmantots makroekonomiskais rādītājs "Darba algas (bruto) izmaiņas, salīdzināmās cenās (procentos)" un reālā sociālā diskonta likme 5% (http://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/ppp/tiesibu_akti/makroekonomiskie_pienemumi_un_prognozes/, publicēts 15.07.2020.).

5. Projekta darbības, laika plāns un izmaksas

5.1. Projekta darbību īstenošanas laika grafiks

Nr. p.k.	Darbības nosaukums	Projekta īstenošanas laika grafiks (ceturkšņos)*											
		2021				2022				2023			
		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
1.	Programmatūras un tās dokumentācijas izstrāde, t.sk. integrācijas ar esošajām VID IS			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.	Datu migrācija, t.sk. migrācijas testēšana			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.	VID datu apmaiņu ar citu valsts pārvaldes institūciju IS pielāgošana un izstrāde				X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.	Saistīto VID IS pielāgošana un testēšana				X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.	Sistēmas ieviešanas uzraudzība un kvalitātes kontrole			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6.	Sistēmas drošības un veiktspējas audits			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
7.	Projekta publicitāte			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Projekta ietvaros tiks īstenotas arī šādas darbības:

1) Sistēmas, t.sk. sistēmas lietojamības, saskarņu un datu apmaiņu testēšana pasūtītāja pusē – tiks veikta izstrādāto funkcionalitāšu testēšana un akcepttestēšana, t.sk. sistēmas saskarņu testēšana, atbilstoši testēšanas vadlīnijām un testēšanas plānam. Testēšanā tiks iesaistītas VID struktūrvienības, kuras savā darbā izmantos izstrādāto funkcionalitāti. Lietojamības testēšanā tiks pārbaudīts, vai izstrādātā sistēma ir ērta lietošanai, saprotama un viegli apgūstama. Projektā izstrādājamo funkcionalitāšu testēšana nav paredzēts attiecināt no projekta finansējuma.
2) Administratoru un lietotāju apmācība – tiks izstrādātas un nodrošinātas apmācības MAIS administratoriem un lietotājiem, lai varētu nodrošināt VID IS darbināšanu un lietošanu, apmācībās ietverot gan teorētisko, gan praktisko daļu. Apmācību izmaksas nav paredzēts attiecināt no projekta finansējuma.

3) Ieviešanas/pārmaiņu vadība – Projekta vadību nodrošina projekta vadības grupa, kas sastāv no trīs projekta vadītajiem un struktūrvienību vadītāju vietniekiem. Projekta vadības un īstenošanas izmaksas nav paredzēts attiecināt no projekta finansējuma.

5.2. Projekta izmaksu sadalījums

	Finansējuma avots	2021, *euro*	2022, *euro*	2023, *euro*	KOPĀ, *euro*	%
1.	ERAF finansējums	193 803	1 023 105	1 078 092	2 295 000	85
2.	Valsts budžeta finansējums	34 201	180 548	190 251	405 000	15
3.	Pašvaldības budžeta finansējums	0	0	0	0	0
4.	**Kopējās izmaksas**	228 004	1 203 653	1 268 343	2 700 000	100

Projekta ietvaros izstrādātajai funkcionalitātei pēc projekta īstenošanas tiek plānotas šādas uzturēšanas izmaksas gadā:

Nr.p.k.	Nepieciešamās IKT risinājuma uzturēšanas izmaksas	2024.gads, euro	2025.gads, euro	2026.gads, euro	KOPĀ, *euro*
1.	Nodokļu pakalpojumu automatizācija	270 000	270 000	270 000	810 000

6. Projekta organizācija un pārvaldība

Projekta pārvaldība tiks organizēta atbilstoši projekta "Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija" pārvaldības shēmai (skat. 4.attēlu).

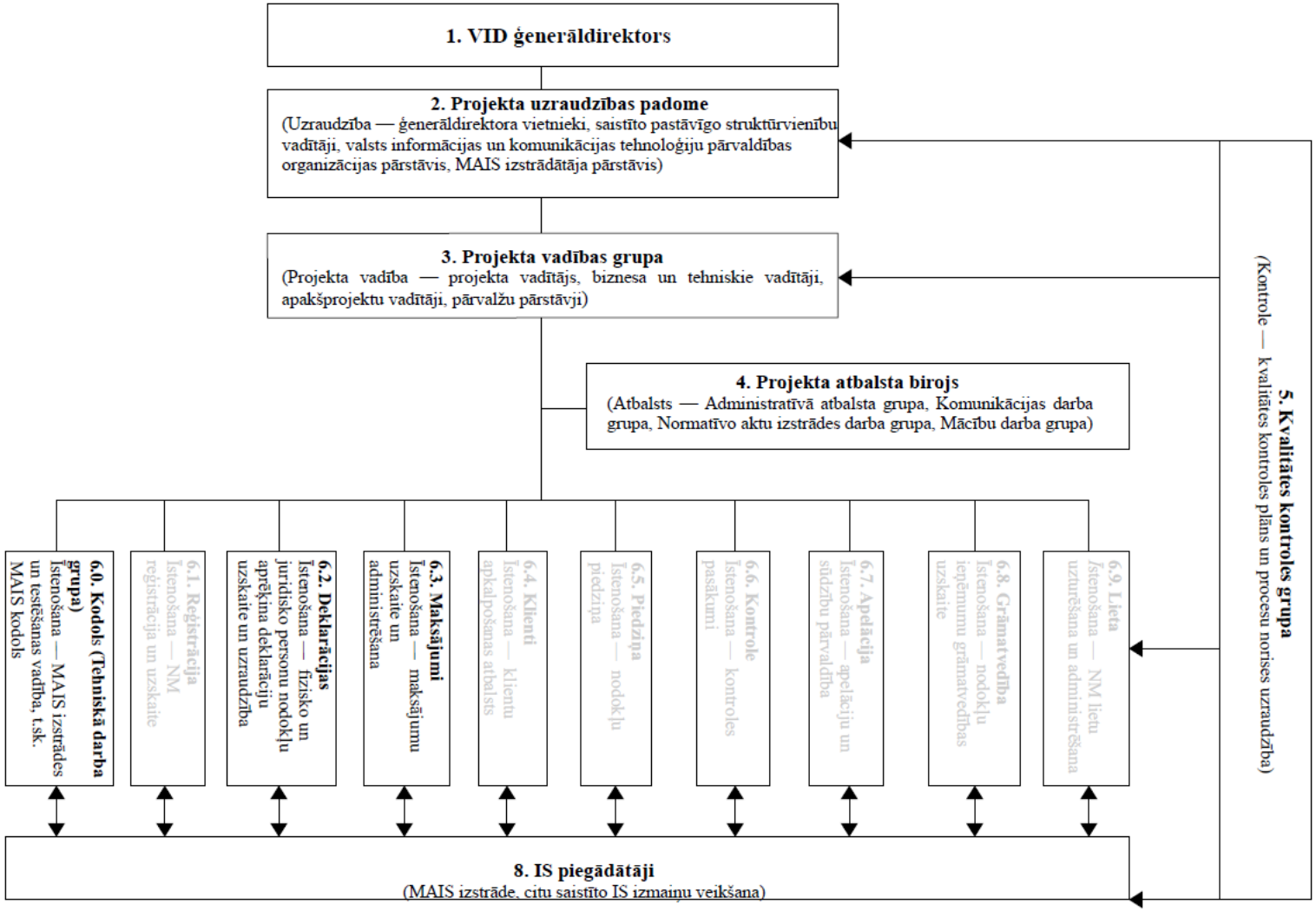

4.att. Projekta "Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija" pārvaldības shēma

Projekta uzraudzības padomes sastāvā ir VID ģenerāldirektora vietnieki, pārvalžu direktori, valsts IKT pārvaldības organizācijas (VARAM) pārstāvis, MAIS izstrādātāja pārstāvis. Sadarbība un komunikācija starp darba grupu, vadības un īstenošanas, vadības un uzraudzības personālu notiek darba grupu sanāksmēs, ekspertu sanāksmēs, telefoniski, e-pastā, videokonferencēs, telefonkonferencēs vai individuālās tikšanās laikā. Ņemot vērā projekta sarežģītību un lielo apjomu, projekta vadību nodrošina 3 (trīs) projekta vadītāji:

- projekta vadītājs, kas organizē un nodrošina projekta īstenošanu, tai skaitā projekta risku un pārmaiņu vadību;
- projekta IKT vadītājs, kas atbild par MAIS izstrādi;
- projekta biznesa procesu vadītājs, kas atbild par biznesa prasību īstenošanu pamatdarbības procesos.

Savstarpēji sadarbojoties projekta vadītāji nodrošina IKT mērķu sasniegšanu, vienlaikus izpildot prasības attiecībā pret sagaidāmajiem rezultātiem biznesa procesu uzlabošanā. Projekta vadītāji sniedz atskaites projekta uzraudzības padomei par projekta virzību un nodrošina uzraudzības padomi ar aktuālāko informāciju, kā arī koordinē un uzrauga uzraudzības padomes lēmumu izpildi. Projekta vadītāji vada un koordinē projekta vadības grupu (PVG), kurā ir iekļauti arī visu iesaistīto VID pastāvīgo struktūrvienību pārstāvji. PVG nodrošina projekta plāna īstenošanu, pieņem projekta realizācijai nepieciešamos lēmumus (izņemot uzraudzības padomes kompetencē esošos lēmumus par izmaiņām projekta mērķos, plānos, termiņos un budžetā), koordinē īstenošanas darba grupu darbu un savstarpējo sadarbību projekta uzdevumu izpildei un mērķu sasniegšanai.

Projekta vadības un īstenošanas kvalitātes nodrošināšanai un kontrolei ir izveidota Kvalitātes kontroles grupa (KKG), kura atbilstoši kvalitātes kontroles plānam uzrauga projekta aktivitāšu kvalitatīvu norisi noteiktajos termiņos, veic atskaišu un citu procesu uzraudzību, risku reģistrā identificēto projekta risku vadības uzraudzību.

Apakšprojektu (projekta pārvaldības shēmā Nr.6.0., 6.2., un 6.3.) darba grupas vadītājs atbild par uzdoto uzdevumu kvalitatīvu izpildi noteiktajos termiņos, sniedz atskaites projektu vadītājiem, ziņo par novirzēm no apstiprinātajiem plāniem un par identificētajiem riskiem darba grupas darbības jomā.

7. Projekta ierosināšana un kontaktpersonas

Projekta īstenošanas nepieciešamību noteica Covid-19 vīrusa radītā ārkārtas situācija un izņēmuma stāvoklis, kas ietekmēja ne tikai ekonomiku kopumā, bet arī uzņēmumu, mājsaimniecību un privātpersonu finanšu līdzekļu apriti.

a. VID projekts paredz efektīvākas nodokļu samaksas termiņa pagarināšanas un nodokļu atmaksas funkcionalitātes izstrādi, procesu automatizācijas līmeņa paaugstināšanu un uzlabot VID datu pieejamību, tā kopumā veicinot uzņēmējdarbības atveseļošanu pēc krīzes periodā, vienlaikus samazinot administratīvo slogu un paaugstinot Latvijas komersantu konkurētspēju ES kopējā tirgū.
   Līdz ar to projekta izvirzīto mērķu sasniegšanai ir būtiska nozīme gan Covid-19 vīrusa radītās ārkārtas situācijas izraisīto seku mazināšanā, gan VID sniegto pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanai.
b. Projekta mērķis ir samazināt administratīvo slogu uzņēmējdarbībai un uzlabot apgrozāmo līdzekļu plūsmu, paaugstināt Latvijas komersantu konkurētspēju ES kopējā tirgū, kā arī paātrināt ar nodokļu nomaksu un atmaksu saistīto VID pakalpojumu sniegšanu.
   Projektam ir izvirzīti šādi mērķi:
   M1: Sniegt atbalstu ārkārtas stāvokļa (Covid-19) radīto seku mazināšanai:
   - efektivizējot atbalsta instrumentus uzņēmējiem;
   - uzlabojot apgrozāmo līdzekļu plūsmu.

   M2: Pilnveidot VID pamatdarbības procesu automatizāciju.
   M3: Modernizēt VID e-pakalpojumu izpildes procesus.

M4: Uzlabot VID datu pieejamību un atkalizmantojamību.

	Iznākuma rādītājs	**Mērvienība**	**Sasniedzamā vērtība projekta beigās**
1.	Pilnveidoti darbības procesi	skaits	7
2.	Pilnveidoti e-pakalpojumi	skaits	6
3.	Izveidotas datu kopas publicēšanai atkalizmantojamo datu formātos	skaits	12
4.	Izveidots proaktīvais pakalpojums (GID automātiskā atmaksa)	skaits	1
5.	Modernizētas datu kopas	skaits	4

c. Pēc projekta īstenošanas VID plāno šādus ieguvumus:
Samazināsies manuālais darbs biznesa procesu izpildē. Projekta ietvaros veiktie tehnoloģiskie uzlabojumi paaugstinās VID izpildāmo procesu efektivitāti un ievērojami palielinās VID sniegto pakalpojumu kvalitāti.
VID nodrošinās NM proaktīvu pakalpojumu, kas būtiski atvieglos pārmaksātā IIN atgūšanu.

d. Ņemot vērā projekta nozīmību, iesaistītos resursus (finanses, darbinieki), veicamo izmaiņu apjomu un projekta realizācijai noteiktos termiņus, VID centās minimizēt ārējās atkarības, galveno uzmanību veltot darbības procesu modernizācijas atbalstam. Projekta norisi būtiski var ietekmēt neprognozējamas normatīvo aktu izmaiņas, piemēram, nodokļu reforma, kā arī citi notikumi, kuru rezultātā var tikt paplašināts projekta tvērums. Projekta rezultātu sasniegšanu var ietekmēt arī projektam nepieciešamo normatīvo aktu grozījumu neapstiprināšana nepieciešamajos termiņos un vēlamajā apjomā. Citu iestāžu IS attīstības plāni.

Loma	Amats, Vārds Uzvārds	Kontaktinformācija
Projekta pārvaldnieks*	D.Pelēkā	Tālr. 67121788 Dace.Peleka@vid.gov.lv
Risinājuma īpašnieks**	D.Pelēkā	Tālr. 67121788 Dace.Peleka@vid.gov.lv
Projekta vadītājs	Z.Siliņa	Tālr. 67121847 Zane.Silina@vid.gov.lv

** persona, kas būs atbildīga par projekta organizāciju un īstenošanu iestādes – īstenotājas augstākās vadības līmenī, projekta uzraudzības padomes vadītājs*

** * persona, kas būs atbildīga par jaunradītā risinājuma izmantošanu*

Projekta iesniedzējs

VID ģenerāldirektore I.Jaunzeme